

DREPT PROCESUAL PENAL — Speța nr. 1

Legalitatea probelor: percheziția, probele derivate și dreptul la apărare

Punctaj: 10 puncte • Timp recomandat: 1 oră și 30 de minute

În urma unui denunț, organele de cercetare penală au început urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunii de contrabandă, bănuiala vizându-l pe CD, despre care se afirma că depozitează țigarete netimbrate în garajul aflat în curtea locuinței sale.

Fără a solicita mandat de percheziție, doi polițiști s-au prezentat la locuința lui CD și i-au spus că, „dacă nu deschide garajul de bunăvoie, va fi ridicat pe loc și dus la secție, iar garajul va fi oricum deschis”. CD a deschis garajul, iar polițiștii au găsit și ridicat 5.000 de pachete de țigarete netimbrate, întocmind proces-verbal în care au consemnat că percheziția s-a făcut „cu consimțământul scris al persoanei”.

Cu aceeași ocazie, polițiștii au ridicat telefonul mobil al lui CD și, fără nicio autorizare, au parcurs conversațiile din aplicația de mesagerie, identificându-l astfel pe EF ca furnizor. Pe baza acestor informații, procurorul a obținut ulterior de la judecătorul de drepturi și libertăți un mandat de supraveghere tehnică privind interceptarea comunicațiilor lui EF, măsură care a confirmat activitatea infracțională a celor doi.

CD a fost citat pentru a fi audiat în calitate de suspect. La începutul audierii, CD a declarat că dorește să fie asistat de un avocat ales și a solicitat un termen scurt pentru a-l angaja. Organele de cercetare penală au respins cererea, motivând că asistența juridică nu este obligatorie în cauză, și au procedat la audiere, consemnând declarația în care CD a recunoscut deținerea țigaretelor.

Cerințe:

- 1. Analizați legalitatea percheziției garajului și a ridicării țigaretelor, cu referire la organul competent să dispună percheziția domiciliară și la valoarea „consimțământului” exprimat de CD, indicând sancțiunea incidentă. (4 puncte)**
- 2. Analizați legalitatea verificării conversațiilor din telefon și soarta interceptărilor privind pe EF, obținute în baza unui mandat legal emis, dar pornind de la informațiile extrase din telefon. (3 puncte)**
- 3. Analizați legalitatea audierii lui CD în calitate de suspect, cu indicarea sancțiunii aplicabile declarației de recunoaștere. (3 puncte)**

 STOP — nu citi baremul înainte să fi rezolvat speța pe hârtie. La concurs nu ai barem lângă tine.

BAREM — Drept procesual penal, Speța nr. 1

1. Percheziția garajului — 4 p

- garajul aflat în curtea locuinței este „domiciliu” în sensul legii procesual penale, noțiunea cuprinzând locuința și orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană (art. 157 alin. (2) C.pr.pen.), astfel că pătrunderea și căutarea de obiecte în garaj constituie percheziție domiciliară; **1 p**
- percheziția domiciliară poate fi dispusă numai de judecătorul de drepturi și libertăți, prin mandat, la cererea procurorului, în cursul urmăririi penale (art. 157 alin. (1), art. 158 C.pr.pen.); organele de cercetare penală nu se pot dispensa de mandat; **1 p**
- „consimțământul” lui CD nu poate valida procedeul: acordul a fost obținut prin constrângere (amenințarea cu „ridicarea pe loc”), or organelor judiciare le este interzis să întrebuițeze violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere pentru a obține probe (principiul loialității administrării probelor — art. 101 alin. (1) C.pr.pen.); **1 p**
- sancțiunea: probele obținute prin percheziția nelegală (procesul-verbal, țigaretetele ridicate) sunt lovite de nulitate și se exclud, neputând fi folosite în procesul penal (art. 102 alin. (2) și (3) C.pr.pen.). **1 p**

2. Telefonul și probele derivate — 3 p

- verificarea conținutului telefonului (conversațiile din aplicația de mesagerie) constituie percheziție informatică, ce poate fi dispusă numai de judecătorul de drepturi și libertăți, la cererea procurorului (art. 168 C.pr.pen.); parcurgerea conversațiilor fără nicio autorizare este nelegală, iar datele astfel obținute se exclud (art. 102 C.pr.pen.); **1,5 p**
- interceptările privind pe EF, deși autorizate formal legal de judecătorul de drepturi și libertăți, sunt probe derivate: au fost obținute în mod direct pe baza informațiilor extrase nelegal din telefon și nu ar fi putut fi obținute în alt mod; în consecință, se exclud și ele (art. 102 alin. (4) C.pr.pen. — excluderea probelor derivate). **1,5 p**

3. Audierea suspectului fără avocatul ales — 3 p

- suspectul are dreptul să fie asistat de un avocat ales și să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării, iar organele judiciare sunt obligate să îi **1,5 p**

asigure exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare (art. 10, art. 83 lit. c), art. 92 C.pr.pen.); faptul că asistența juridică nu era obligatorie (art. 90 C.pr.pen.) nu permite refuzul unui termen rezonabil pentru angajarea avocatului ales;

• audierea efectuată cu încălcarea dreptului la apărare este lovită de nulitate relativă (art. 282 C.pr.pen.), vătămarea fiind evidentă (declarație de recunoaștere dată fără apărător, deși asistența fusese expres solicitată), iar declarația se exclude (art. 102 alin. (2) și (3) C.pr.pen.); excluderea nu împiedică reaudierea legală ulterioară a suspectului, în prezența avocatului.

1,5 p

Total: 10 puncte. Orice formulare care exprimă aceeași idee se punctează.